

ПЕРЕМОГТИ СУРЖИК МОЖЛИВО!

СТОРИЯ

Перемогти суржик можливо!

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Станіслава Ясинишин**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики
«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка та ілюстрації **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Ілюстрації **freepik.com**

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».

Придивися до ведучих новин. Поважні та ділові, вони чистою українською розповідають про все, що відбувається у світі. Уявити, що диктор починає етер зі слова “Привет!” так само неможливо, як і те, що він перед камерою колупається в носі чи жує гумку.

Професійні диктори радіо та телебачення постійно працюють над своєю дикцією, збагаченням словникового запасу, а ще викорінюють зі своєї мови суржик, тому їх так приємно й цікаво слухати!

Тобі ж, мабуть, доводилося чути про суржик...?

Суржик — це мішанина слів із різних мов, та ще й із граматичними помилками!

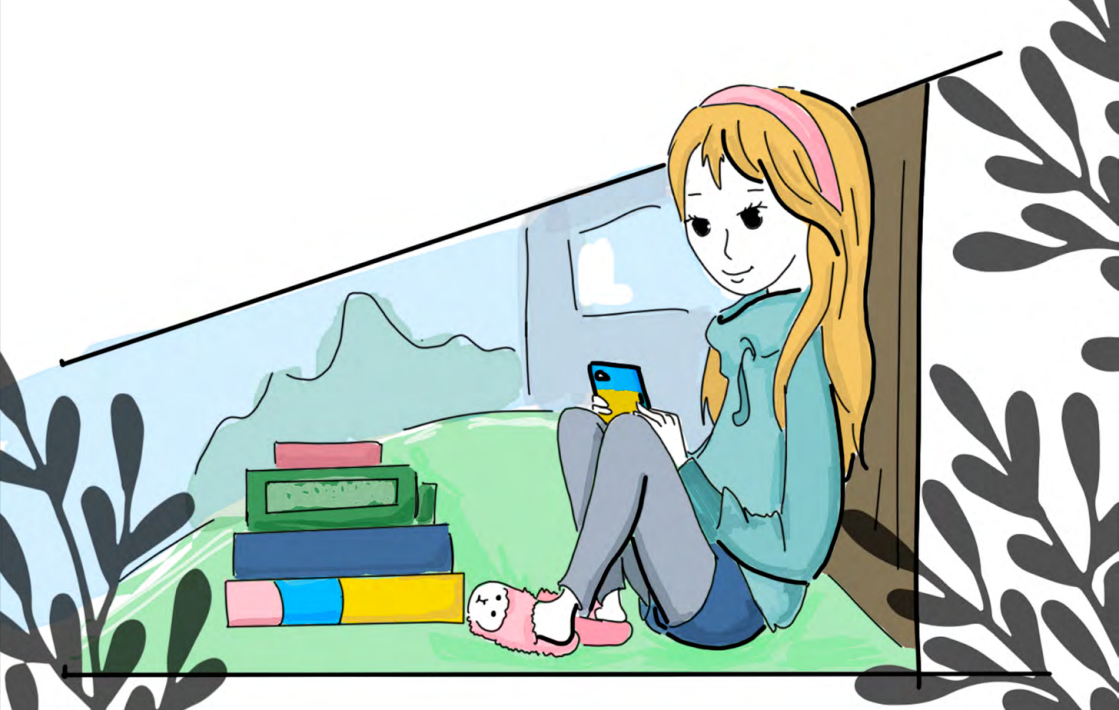
Колись суржиком називали мішанку різних зерен, наприклад жита та пшениці. З такого зерна білого хліба не спечеш. Так і мовний суржик псує природне звучання української мови.

Словечка на кшталт “пішком”, “качеля” та “ужас” зовсім нам не властиві, бо з’явилися тоді, коли радянський режим намагався нав’язати українцям російську мову.

Боротьба із суржиком — це боротьба з російським впливом в Україні.

То з чого ж почати цю боротьбу?

УКРАЇНСЬКОМОВНИЙ КОНТЕНТ — ТВІ ДРУГ

Спершу подружися з українськомовним контентом: читай книжки українською, обери цю мову в налаштуваннях своїх гаджетів, пиши нею пошукові запити в Google, стеж за українськомовними блогерами в YouTube та Instagram. Так ти поповниш свій словниковий запас і знатимеш, чим замінити суржик.

**Читай, слухай, шукай українською —
поповнюй свій словниковий запас!**

Перевір, чи вживаєш ти суржикові слова.

НЕПРАВИЛЬНО

Прівет!
Жвачка
Пішком
Качеля
Стірка
Ужас
Канешно
Бажаючий
Пока!

ПРАВИЛЬНО

Привіт!
Жуйка
Пішки
Гойдалка
Прання
Жах
Звісно
Охочий
Па-па! Бувай!

Коли краще зрозумієш, яких слів слід уникати, переходь до практики! І тут правило дуже просте:

Трапився суржик — згадай його український відповідник.

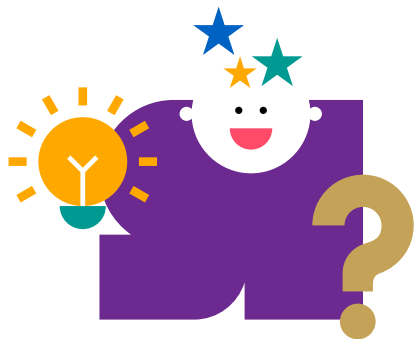
Відтепер, коли спіймаєш суржик у себе на язиці чи почувеш його від інших, — згадуй український відповідник. Можеш проговорити слово вголос або подумки. Не лінуйся робити так щоразу, й уже за тиждень твоє мовлення стане помітно чистішим і милозвучнішим!

РАЗОМ І СУРЖИК ЛЕГШЕ БИТИ

Набагато легше боротися із суржиком у парі з кимось, а ще краще, якщо наприкінці вас чекатиме винагорода! Домовтеся з другом чи подругою, що віднині той, хто скаже суржикове слово, кластиме символічну монету у вашу спільну скарбничку (так-так, не “копілку”). А коли за весь день ніхто з вас не обмовиться — розбивайте скарбничку та святкуйте перемогу над суржиком разом!

Робота над мовленням триває не день і не тиждень. Навіть професійні диктори час від часу можуть спіймати себе на словах-паразитах, росіянізмах чи суржику. Будь поблажливим до себе, не підганяй та насолоджуйся процесом: твоя мова точно варта цих зусиль! ●◆■◀◆

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

Які суржикові слова ти найчастіше чуєш у школі?

Знайди український відповідник фрази “битком набитий”.

Чи можна фотографувати “крупним” планом? А чи буває “крупною крупа”?

Хочеш дізнатися
більше?

Додай жартів до вивчення української з кумедним язичком проекту [“Мова — ДНК нації”](#).

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Не суржик єдиний...

У цьому тексті розповідається про суржик — змішування елементів двох мов: української та російської. Цікаво, а чи існують інші варіанти змішування мов у світі?

Виявляється, так.

Наприклад, **спангліш** — це явище змішування елементів **англійської та іспанської мов**, **жуаль** — змішування **англійської й французької мов** в канадійському варіанті.

Поміркуй, чому важливо вміти виправляти суржикові слова. **Виправ** помилкові суржикові слова.

Моє відношення —

Красивий зошит —

Смачна канфета —

Самий високий —

Мятна жвачка —

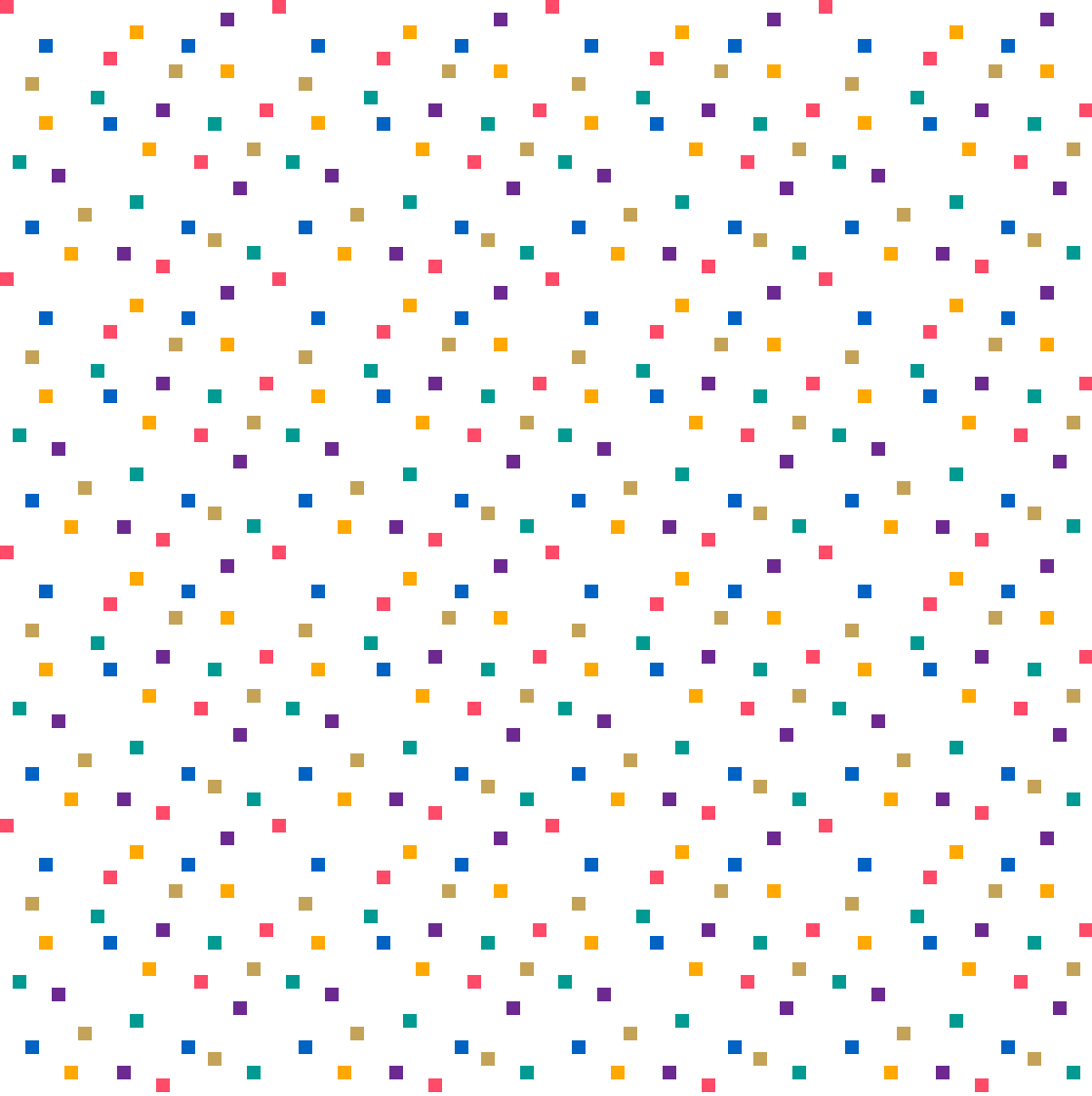

Тепер ти можеш краще помічати суржик і боротися з ним!

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

www.storiya.info

© 2023 «Сторія»